

Nr 17.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 19 § lagen den 30 juni 1943 (nr 436) om vägnämnder och länsvägnämnder; given Stockholms slott den 19 december 1952.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 19 § lagen den 30 juni 1943 (nr 436) om vägnämnder och länsvägnämnder.

GUSTAF ADOLF

Hj. R. Nilson.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Enligt paragrafens gällande lydelse åtnjuter envar av vägnämndens ledamöter för utfört arbete gottgörelse av statsmedel med 18 kronor för sammanträdesdag eller annan förrättningsdag. Ordföranden erhåller härutöver ett årligt arvode av 200 kronor. Lagförslaget innebär, att gottgörelsen för utfört arbete skall utgå enligt grunder, som Kungl. Maj:t bestämmer. Dessutom föreslås upphävande av gällande förbud mot beräkning av traktamentsersättning för dag, då dagarvode åtnjutes. Jämlikt 24 § vägnämndslagen få dessa bestämmelser motsvarande tillämpning på ledamot av länsvägnämnd.

Förslag
till
Lag angående ändrad lydelse av 19 § lagen den 30 juni 1943 (nr 436) om vägnämnder och länsvägnämnder.

Häri genom förordnas, att 19 § lagen den 30 juni 1943 om vägnämnder och länsvägnämnder¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

19 §.

För sitt arbete åtnjuter *envar av vägnämndens ledamöter* gottgörelse av statsmedel *med aderton kronor för sammanträdesdag eller annan förrättningsdag. Ordföranden åtnjuter härutöver ett årligt arvode av tvåhundra kronor.* Ordföranden är *tillika* berättigad till ersättning av statsmedel för renskrivning, porton och andra för uppdragets fullgörande nödiga omkostnader för vägnämnden. Ersättning må ej utgå för arvode till biträde, som må hava av ordföranden anlåtats vid protokollsföring.

Ordföranden och annan ledamot av nämnden äga för resa, som påkallats av uppdraget, av statsmedel åtnjuta resekostnads- och traktementsersättning enligt allmänna resereglementet. *För dag, då dag-arvode åtnjutes, må likväl ej beräknas traktementsersättning.*

Räkning å — — — av ordföranden.

För sitt arbete åtnjuter *ledamot av vägnämnden* gottgörelse av statsmedel *enligt grunder, som Kungl. Maj:t bestämmer.* Ordföranden är *dessutom* berättigad till ersättning av statsmedel för renskrivning, porton och andra för uppdragets fullgörande nödiga omkostnader för vägnämnden. Ersättning må ej utgå för arvode till biträde, som må hava av ordföranden anlåtats vid protokollsföring.

Ordföranden och annan ledamot av nämnden äga för resa, som påkallats av uppdraget, av statsmedel åtnjuta resekostnads- och traktementsersättning enligt allmänna resereglementet.

Räkning å — — — av ordföranden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1953.

¹ Senaste lydelse se 1952:237.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 december 1952.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och civildepartementen anmäler statsrådet Hjalmar Nilson fråga om *ändring i grunderna för bestämmande av arvoden m. m. till ledamöter av vägnämnder och länsvägnämnder* samt anför härvid följande.

19 § lagen den 30 juni 1943 (nr 436) om vägnämnder och länsvägnämnder innehåller bestämmelser om arvoden samt resekostnads- och traktamentsersättning till ledamot av vägnämnd. Enligt 24 § samma lag skola dessa bestämmelser äga motsvarande tillämpning med avseende å länsvägnämnd.

I en den 30 maj 1952 till kommunikationsdepartementet inkommen framställning har länsvägnämndernas förbund anhållit om vissa jämkningar i sagda regler. Statskontoret samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har efter remisser yttrat sig över framställningen.

Jag anhåller nu att till behandling få upptaga denna fråga.

Förslag om inrättande av vägnämnder framställdes av 1938 års sakkunniga för utredning om vägväsendets förstatligande (förstatligandekommittén). Dessa förordade i avgivet betänkande (SOU 1941:12), att ledamot i sådan nämnd skulle åtnjuta dagarvode och gottgörelse för resekostnader. Till ordföranden borde dessutom i ersättning för hans arbete utgå ett särskilt arvode, förslagsvis 200 kronor om året. Grunderna för arvoden och reseersättningar — vilka förutsattes skola utgå av allmänna medel — borde fastställas i särskild författning.

1943 års vägsakkunniga fann i sitt betänkande (SOU 1943:1) det lämpligare, att alla bestämmelser rörande vägnämnderna — och sålunda även stadgandena om arvoden och reseersättningar — meddelades i en och samma författning. Därvid borde dagarvodet bestämmas till 18 kronor.

Vägnämndslagen — som utformats i enlighet med vad de vägsakkunniga sålunda förordat och i denna del ej undergått någon ändring — bestämmer i 19 § dagarvodet till 18 kronor och ordförandens årsarvode till 200 kronor. Vidare tillerkännes i paragrafen ordföranden och annan ledamot

av nämnden resekostnads- och traktamentsersättning enligt allmänna resereglementet. För dag, då dagarvode åtnjutes, må dock ej beräknas traktamentsersättning. I övrigt innehåller 19 § bestämmelser om ordförandens rätt till ersättning för renskrivning m. m. samt om attest å arvodes- eller reseräkning.

Länsvägnämndernas förbund har i sin framställning begärt höjning av dagarvodet till 24 kronor. Till stöd härför har förbundet anfört, att numera betydande tid förflutit efter vägnämndslagens tillkomst och att arvodesbeloppet därunder icke varit föremål för omreglering trots de betydande prisförändringar som ägt rum. Den begärda höjningen syntes därför i synnerlig grad vara av behovet påkallad.

Förbundet har vidare anhållit, att förbudet mot samtidigt beräkande av dagarvode och traktamentsersättning måtte upphävas. Eftersom traktementet finge anses utgöra ersättning för de med resa förenade särskilda utgifterna, framstode det nämligen såsom mindre naturligt, att sådan ersättning icke finge utgå samtidigt med gottgörelsen — i form av dagarvode — för det utförda arbetet. Ur statsverkets synpunkt förefölle arbetet äga samma värde, oavsett om det utfördes i hemorten eller på annan plats.

Statskontoret samt *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* har i sina yttranden funnit viss uppräknig av dagarvodet befogad och föreslagit, att detta måtte höjas till 20 kronor, d. v. s. samma belopp som utginge till ordförande och annan ledamot i exempelvis länsbostadsnämnd, lantbruksnämnd och jordbrukets upplysningsnämnd. Vidare borde den omständigheten, att dagarvode åtnjötes, icke längre utgöra hinder för beräkande av traktamentsersättning. Vägnämndslagens bestämmelse härom borde därför utgå.

Föredraganden. Enligt min uppfattning bör dagarvodet icke sättas lägre för ledamot av vägnämnd eller länsvägnämnd än för ledamot av sådana nämnder, som av remissmyndigheterna angivits. En höjning av dagarvodet till 20 kronor synes följaktligen påkallad.

Den ändring av 19 § vägnämndslagen, vilken härav föranledes, förefaller ur praktisk synpunkt lämpligen kunna utformas så, att i lagen upptages ett allmänt stadgande om att ledamot av vägnämnd skall för utfört arbete åtnjuta ersättning av statsmedel enligt grunder, som Kungl. Maj:t bestämmer. Genom en sådan reglering — som för övrigt överensstämmer med vad förstatligandekommittén på sin tid förordade och med vad som tillämpas inom en del jämförliga områden (se t. ex. instruktionen för jordbrukets upplysningsnämnd, SFS 1943: 776) — vinnes nämligen ett smidigare förfarande, därest det komme att visa sig erforderligt att åter jämka arvodesbeloppen.

På de i länsvägnämndsförbundets framställning anförda skälen torde vidare — såsom ock remissmyndigheterna förordat — traktamentsersättning till vägnämnds- eller länsvägnämndsledamot böra kunna beräknas även för dag, då dagarvode utgår. Det i 19 § vägnämndslagen stadgade förbudet häremot bör alltså utgå.

De av mig nu förordade jämkningarna torde böra träda i kraft den 1 juli 1953.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom kommunikationsdepartementet utarbetats förslag till lag angående ändrad lydelse av 19 § lagen den 30 juni 1943 (nr 436) om vägnämnder och länsvägnämnder. Förslagets lydelse framgår av bilaga till detta protokoll.

Därest detta förslag skulle genomföras, ämnar jag föreslå Kungl. Maj:t att bestämma ett dagarvode om 20 kronor till ledamot av vägnämnd eller länsvägnämnd samt ett därutöver utgående årligt arvode av 200 kronor till ordförande i sådan nämnd.

Föredraganden hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga nämnda lagförslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bengt O. Rickard.